

La Nació

Setmanari adherit a la "Unió Catalanista"

Redacció i Administració : CANUDA, 14, Pral.

DESNACIONALITZACIÓ

LES col·lectivitats, com els individus, que no posseeixen un depurat sentiment de germanat humana i social són, encare, col·lectivitats endarrerides que a l'avenç del món i al perfeccionament de les societats no hi podran aportar cap característica que, en humanitzar els sentiments col·lectius dels pobles, enlairin i facin prevaler les justicières concepcions de benestar i humanisme que per tots els indrets del món són propagades.

La manca d'un esperit de solidaritat social que s'estengui per entre tots els homes i pobles del món fa possible la manifestació i l'existència dels més horribles flagells i de les més grans iniquitats. Es una perversió, una degeneració de l'esperit humà, el creure's que, isoladament, els homes i els pobles poden desentendre's dels patiments, de les malvestats, dels infortunis que pesen damunt l'existència dels pobles i dels homes d'altres latituds, d'altres països... No; no, un sentiment de germanor que relligui la consciència i la voluntat dels homes i dels pobles dels més oposats indrets de la terra ha de mantenir-se ferm a tothora, per tal de donar la impressió davant la nostra propia consciència que deplorem intensament la manifestació, dintre la humanitat, de les morbositats que la condueixen a un estat d'inferiorització i de brutalitat.

Es una mostra de primitivisme ancestral l'estoica indiferència que, davant el mal dels altres, els homes i les col·lectivitats que aquests formen observen. No és just abstrèure's de les convulsions que fan trontollar els fonaments de la societat i abandonar-se a un estat d'idiòtisme que res més posa de manifest que una absoluta manca de sentit social i humà entre aquells que, per egoisme, no volen esguardar com els altres porten a terme el suprem sacrifici de la propia tranquil·litat, de la propia vida, per tal de lluitar per la instauració de les idees llurs i el regoneixement de les valors humanes atropellades o posades en entredit pels antisocials poders sintetitzadors de tota mena d'autoritarismes i tiranies.

A la nostra terra són legió els homes mancats d'espiritualisme, i que regulen totes les llurs accions d'acord, sempre, amb els avantatges materials que aquelles accions poden reportar-los-hi. Aquesta gent, que hem de confessar que no són dels nostres, no podran sentir la generositat d'una noble idea perquè en les llurs xorques entranyes no hi batega l'anhel d'impulsar l'adveniment d'un demà prenyat de fal·leres redemptores. Són, la majoria d'aquesta gent, els components dels oportunistes agrupaments que en quant les multituds, afollades per la fam que rocega els seus cossos, se llancen a la brega reclamant una engruna, només, de ço que produeixen, s'esparveren i, alhora, es redrecen cercant l'apoi dels poders constituïts que, per ésser-ho basant-se en l'anormal organització social d'avui, adoleixen de cabdals defectes que els impossibiliten, en absolut, de decantar-se i orientar-se de cara a les justicières modernitats socials.

No pot ésser que en la nostra terra hi predominin les eixuteses de cor dels homes; no pot ser que a Catalunya, on hi hauria de bategar un fervorós daler de regeneració social i humana, estiguin les accions col·lectives a mercè dels nuclis que, en actuar, ho fan inspirant llurs actuacions—que, als homes que les segueixen, sols han d'encomenar-los-hi indiferència i menyspreu per les grans idealitats—en raquitismes morals i egoïsmes utilitaris que cap transcendència han de tenir per l'avenç de la humanitat i l'amorositat dels costums, d'acord amb els quals aquella efectua son desenrotlle.

A Catalunya no s'hi entreu la permanent existència d'un sentiment de germanor humana i social, perquè Catalunya, orfa de sentit nacionalitzador, no ha arribat encare a posseir una justa visió de ço que és i representa el destí d'un poble, la vida d'una nació. La Catalunya desnacionalitzada no pot covar cap sentiment d'humana solidaritat, perquè ella resta incanalicada i no ha trobat, encare, la propia ideologia. Viu, la Catalunya d'avui, estafeta; existeix, en el concepte geo-

gràfic, perquè la Naturalesa l'ha delimitada; però la Catalunya afirmació nacional, la Catalunya sentiment humà, no existeix encare. Barcelona, la ciutat que s'ha volgut que en fós la síntesi, no té prou refinament de sentimentalitat per tal que així sigui i pugui considerar-s'hi. I és que la nostra ciutat, també, com les ruralies, ha vist la seva voluntat malmenada i ha consentit que li anessin empellant les desviacions polítiques que l'han soterrat en l'estat de misèria espiritual en que avui es troba.

Cal lluitar i expandir una ferma idealitat dignificadora que condueixi a Catalunya vers el cim on ha de retrobar el profunde sentiment nacionalitzador que ara li manca. Sols quan l'hagi trobat, la Catalunya serà una afirmació continua i persistent de totes les modalitats humanes que, en eixir a la vida dels pobles, determinen abundosos corrents de solidarització social que van extenent-se de poble a poble i d'uns homes vers uns altres.

Els patiments dels homes i les malvestats dels pobles han d'ésser mirades amb sentiment per tots els pobles i tots els homes, anc que, directament, no les pateixen, puix no fer-ho així i adoptar, cínicament, una ridícula mueca d'histrí és donar proves d'ésser insensible al dolor dels altres i, àdhuc, al propi dolor.

Aquestes festes carnavalesques que van a celebrar-se denoten la misèria espiritual d'aquells que, afolladament, s'hi entreguin. Nosaltres volem creure que, en organitzar-les, així com en l'organització de tantes altres, la desmoralització desnacionalitzadora del nostre poble ha continuat presidint les decisions, les iniciatives d'aquells, que les han ideades, fent-los-hi oblidar que, a casa nostra mateix, hi ha una munió d'homes que pateixen i que, més allunyats de nosaltres, una cruent guerra d'afirmació i dignitat nacionalista va segant vides humanes i destruint altes valors de civilització i humanisme. ^{hem protegia General} No volem creure, perquè si no fós així, haurien procurat que, en aquests moments de tremenda convulsió social, el nostre poble s'hagués manifestat d'una faïçó seriosament digna, plena de bondat i amarada d'altruisme.

Per abatre l'imperialisme

Els voluntaris catalans a França

Ja fa alguns dies que hem tornat de Perpinyà, la germana enyorada de Barcelona, la capital del jardí de roses que n'és el Rosselló. La ciutat — la part vella de la qual és tan semblant als nostres barris antics; i la part nova, que tan rabent ha crescut i es fa tan bella — que nosaltres estímem com la mare estima la filla emmaridada en terres llunyanes, per qui sofreix, i quan més penes i dolors passa per ella és molt més estimada. Per aqueix motiu hi anàrem, per a dir als fills d'aquelles terres que plorem amb ells i que com ells sentim bullir la sang i rebel·lar-se el cor i el pensament contra el malaït que, al fer-los la guerra, ha segat la vida de tants catalans i ha escampat el dol per les xamoses comarques del Rosselló, del Vallespir, del Conflent, Llengua d'Oc i Provença, pobles on pocs mesos abans tot era benestar i joia; hi anàrem a encoratjar-los en la dura lluita contra els barbres invasors de les petites nacionalitats, contra els destructors inicis de la Polònia, de la Bèlgica, de la Sèrvia, del Montenegro, contra aquells que fendirien fins els cims del Canigó i les arestes del Montserrat, si no els fessin de muralla inexpugnable els heroics fills de la generosa i forta Catalunya. I nosaltres, sense parar compte en els actes oficials, sempre ficticis, en els crits isolats proferits per algú que no era dels nostres ni d'ells tampoc, ens sentírem corpesos al renovar el tracte íntim amb els catalans de la banda d'allà dels Pirineus, germans nostres... Allí hi ha Mgr. Carselade del Pont, el virtuós prelat, qui serva en les paraules i en les accions l'herència espiritual dels patricis-bisbes d'Elna, dels cavallers-abats de Sant Martí del Canigó, i que, de bon grat, canviaria el bàcul per l'espasa d'en Tallaferre, per a comandar una croada contra l'enemic de l'home lliure, de la sobirania de la família i del poble àrbitre de la seva llar i de la seva hisenda... Allí hi ha en Juli Delpont, l'home apacible, patriarcal, qui ha apadrinat a tants i tants fills d'aquella quieta fondalada que es diu el Rosselló que han anat a lluitar als àrids deserts o a les tenebroses selves del continent africà, o a les fredes regions del nord, als cims dels Vosgues o a les planuries humides i pantanoses de la Valònia i Flandes. En Juli Delpont és qui aconorta els catalans voluntaris d'ençà de les Alberes; ell és qui ens dona els seus noms; ell és qui els fa sentir sa dolça parla; qui els assèu al voltant de la seva taula com si fossin a casa dels seus pares i qui reb abans que ningú les salutacions respectuoses d'aquells braus i agraïts catalans — com d'en Miquel Freixes, del 1.er Regiment Estranger — quan disposen de temps per a arribar fins a Perpinyà, anc que només sigui una estona, per tal de poder romandre uns instants dins la seva Catalunya i oir-ne sa dolça parla... Allí hem vist també l'inspirat trovador Carles Grandó, la seva esposa Berta i la seva cunyada Blanca; en Francès, l'autor dels *Poemes de Guerra*; en Payret; en Vidal; en Casaponce, l'home tallat a les cingleres del Vallès; i aquella munió de gent jove de Perpinyà que treballa incansablement per renovar en la vella Catalunya la noble ambició d'engrandiment moral i material de la pàtria; que ens parlaven, emocionats, d'aquell gran català, del generalíssim Jofre, qui, amb caràcters èpics, ha grafiat, en terres de França, el cant de gesta, del poeta català Apeles Mestres, *No passareu!* Aquests joves ens parlaren de l'Horaci Chauvet i dels Violet, que lluiten a l'Alsàcia; d'en Pons, presoner dels enemics; i també ens contaven fets heroics o senzilles anècdotes dels catalans legionaris que lluiten

al costat dels germans seus de la França del nord; i dels anglesos, tan semblants, en lleis i en costums, als fills de la Catalunya dels temps d'or; i, en fi, ens referien entusiasmat com els anglesos i els francesos, junts amb ells, barren el pas a la invasió bàrbara, esperant el jorn que donaran la gran batalla decisiva... Aquests joves són els que ens feren transcórrer agraçosament el sojorn a Perpinyà; en Ferriol Palé, el cèlebre voluntari, de la Secció d'Aviació de França, el gentil i brau donzell damunt del pit del qual hi llueix la Creu de Guerra, guanyada en circumstàncies ben excepcionals, lluitant amb un *taube* enemic, a uns dos-mil metres lluny de la terra, per entre mig dels núvols; i ell, en Palé, ens contava, tot senzillament, les emocions experimentades al passar cent voltes per sobre de les posicions enemigues; i en la manera d'explicar-se i en les expressions de la seva fe i del seu esguard s'hi veia dignament representat el tipus de l'emportanès de cor apacible i de simplicitat ancestral, qui amb la mateixa indiferència punteja una sardana que fa funcionar la metralladora contra els enemics. Amb aquests joves parlàrem del renaixement de la pàtria catalana, del que serà en temps futurs; parlàrem, també, del que fan els que viuen en els països que permaneixen tranquils; i, sobre tot, parlàrem de la lluita que té lloc a la frontera, i ens contaven com es donen les mans els fills de la Catalunya d'ambdues vessants pirenenques i, sota el foc dels morters i de les metralladores, pluja de mort, ells, però, dancen i canten la màgica sardana, que és dança i cant dels cors que estímem... Aquests joves ens contaren les coses que fan i diuen els oficials als voluntaris nostres al saber que són catalans: «Vosaltres sou catalans, veritat? Prou ho diu vostre heroisme; encare no heu reculat!» I quan el general Jofre, encoratjant-los, els diu: «Recordeu's que els catalans són dels soldats millors!...» A l'àpet de Perpinyà, quan el cor L'Eco del Rosselló cantava les dolcíssimes melodies de *Muntanyes Regalades i El Pardal*; les taules adornades amb cintes dels colors de les senyeres de França i Catalunya; en companyia de voluntaris catalans i d'oficials francesos; del doctor Ribes, de Perpinyà, escapat, per un prodigi, de les ferides rebudes; de les autoritats i amics i prohoms de la capital del Rosselló; el nostre amic Anfós Maseras s'aixecà a parlar i beure i fer beure pels voluntariosos legionaris catalans que lluitaven en aquells moments contra els enemics de la llibertat. Heu's aquí, al vol, alguns dels mots: «... Parlo per un deure de justícia a la noble vila de Perpinyà, a la qual tant ha aplaudit el pas d'amor donat a la França. No us oblidarem mai; podeu estar-ne segurs. I, com podríem, oblidar-vos, si els germans nostres, els fills de la terra catalana, han corregut a posar-se sota vostra senyera per a defensar la causa de la justícia. Jo us demano, doncs, un record per aquests valents catalans que s'han incorporat als exercits de la República. A París, a Tolosa, a Marsella, aquí mateix, heu vist legions de catalans incorporats; molts han caigut als camps de batalla; però en resten, encare, més de dos milers en peu de guerra, i no solament a França, sinó a les terres llunyanes de la Grècia. Entre ells hi ha catalans que no havien passat mai la frontera, que han vingut per defensar la llibertat dels pobles; jo n'he conegut a París que han vingut

de l'altra vora de l'Atlàntic; altres que han vingut de Rússia. La sang catalana, doncs, és volenterosament vessada a Craonne, als Vosgues, a Marquises, a Carency, a Souchez, als Balkans, a l'Hel·lade, on altres temps hi lluitaren els almogàvers. Jo us demano un record per aqueixos herois de Catalunya; ells estan en continua correspondència amb nosaltres i són emparats per l'entitat cabdal dels catalanistes (*), i de Barcelona i d'altres poblacions catalanes s'envien més de vuit-cents paquets a ells, als legionaris catalans, i uns cent-quaranta a catalans del Rosselló; aiximateix són enviats paquets a més de noranta soldats belgues i del nord de França, o sigui als valons; a algún polonès i a algún jueu de la legió estrangera —descendent, potser, dels que foren expulsats de la Iberia per Felip II— també els són igualment enviats els paquets. A més, el Centre Català de París, des del començ de la guerra, envia paquets al front de batalla i fa pels soldats veritables sacrificis... » En Maseras, tot seguit, explica la institució de padrins i padrines entre les nenes de Barcelona, aquesta filantròpica i simpàtica associació de cors altruistes, i acaba amb un crit entusiàstic de Visquen els voluntaris catalans! En aquell jorn, el nostre primer record fou per als germans que tenim a la línia de foc. Després del missatge que el batlle de Perpinyà envià en nom de tots al general Jofre, se n'enviaren als comandants dels 1.er i 2.^{on} regiments estrangers i al de l'expedicionari de l'Àfrica (Salònica); deia les paraules següents:

«Nous vous prions de bien vouloir communiquer aux soldats d'origine catalan qui volontairement luttent sous le drapeau français le salut fraternel de leurs compatriotes qui sont venus à Perpignan à exprimer à leurs frères de la France leur adhésion enthousiaste à la cause qu'ils défendent, et déposer le laurier des héros sur la tombe de ceux des nôtres qui sont tombés au champ d'honneur.»

També fou enviat un expressiu missatge als nostres compatriotes Gustau Violet, ajudant dels combois automòbils, 224 T. M., i Frederic Pujolà i Vallès, del 305.ª Regiment d'Infanteria, 24.ª Companyia, qui altra volta torna a ésser en primera línia de combat; el missatge al·ludit més amunt fou redactat així:

«Els catalans de l'altra part de les Alberes que hem vingut a Perpinyà per a expressar nostra fraternitat als catalans de França en l'hora del perill i nostres desigs de victòria per la raó i la civilització, adrecem la primera salutació a vós i als demés catalans que lluiten per la França.»

En donar comiat als catalans d'aquelles terres, no ens puguem estar de desitjar-nos i desitjar-los que arribi el gran dia que serà possible celebrar una grandiosa festa en la qual, tot cantant la victòria que hauran assolit el dret i la justícia, tots els pobles dançaran una sardana, o una farandola... És que, en aquells moments, d'una majestuosa i universal solemnitat, radiant i magnífic, il·luminarà l'horitzó, amb resplendors de glòria, el sol de la llibertat...

ARNAU DE VILANOVA

MERCERIA = ALBERT BONET = CLARIS, 15
Adornaments per a vestits de senyora
GRANS NOVITATS = PREUS REDUITS

(*) La Unió Catalanista. — (N. DE LA R.)

La qüestió de les aigües ⁽¹⁾

Dels "Anals de l'Academia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya". (Septembre 1915).—Carta.

Tornant el senyor Plà a l'afer de Reus, afirma que si es declararen sospitoses les aigües d'allí, és perquè hi havia coli, independentment del número que n'hi hagués. Això, diu, és una excusa que «s'busca després, i la prova de que és així és que si s'hagués tingut en compte el número, com ara es pretén, al comptar les colonies, s'hauria, a la vegada, comptat les que fossin de coli. Si no es feu així, és perquè a qui feu l'anàlisi li bastava un sol coli per a creure-les sospitoses. Oblidant-se de que, a més a més del coli, hi havia, a les aigües susdites, més de non-centes bacteries per c. c., ignora que les colonies de coli no porten un lleterero que digui el que són; per a saber-ho, es necessita sembrar-les apart i en elements adequats, amb el fi i efecte de determinar, un per un, els seus caràcters.

Insistint en la seva seria, diu que si les aigües de Reus es declararen sospitoses per contenir el coli, i no es feu a Barcelona, amb les que també el tenen, fou... Fonamenta la insidia aduint una real ordre que així ho mana, encare que només n'hi hagi un sol. Ell diu textualment: «aquesta diferència entre Reus i Barcelona, aquest apartar-se, sense dret ni raó, de les normes oficials, això, això, és el que haurien d'explicar els empleats del Laboratori Municipal. I aquesta explicació no ve, i probablement no vindrà. Hi ha coses que costen molt d'explicar-se». No és que costin, senyor Plà; és que no cal. Provarem si pot capir-les aquestes raons.

En tot el món no hi ha un sol bacteriòleg (que en sigui, no que se'n digui) que declari impotables unes aigües per contenir un coli; ell sabrà perquè vol que nosaltres complim una real ordre que està en manifesta contradicció amb el preestablert per la ciencia com a llei sobirana, en comptes de contradir-la per impropedent. Ni qui la dicta s'atreveix a exigir el seu compliment al *Instituto Nacional de Alfonso XIII* ni a l'*Instituto Central de Sanidad Militar*, ni a cap laboratori provincial ni municipal dels molts que hi han a Espanya, potser per estimar-la, ara, una absurditat; però el senyor Plà diu que els empleats del Laboratori Municipal de Barcelona no poden honradament explicar perquè no compleixen la real ordre, i callen i callaran, com han callat fins ara, sobre aquesta qüestió, perquè els han clòs la boca... qui sab amb què.

El dia 18 de Març, els analistes que vingueren de Madrid captaren aigües de Dos Rius i en elles trobaren una munió de microbis, i a les mateixes aigües captades pel Laboratori en semblant dia, se fa constar, en el seu parte diari, que no presenten variació ostensible. Tot això ho «explica molt llargament, i amb prosa de la seva, sense que per res faci notar que els bacteriòlegs de Madrid parlen de l'anàlisi complet, i nosaltres, en el parte, parlem d'una incubació de dos dies. Ens diu també que fugim d'estudi quan ens pregunta quin criteri té el Laboratori respecte la potabilitat de les aigües. Naturalment que en fugim! Encare vol que li donem temes per moure'ns raons?

Es per aquesta raó que no ha entès el que li explicarem referent a la significació del coli a les aigües. Li diguerem que és d'un valor indicatiu, d'una possible contaminació eberthiana quan procedeix de budell humà, perquè, fins ara, no s'ha demostrat que en els bous i les vaques, les eugues

i els cavalls, els galls i les galines i tots els mascles i les femelles de l'escala zoològica, s'hi criï el b. Eberth; però, de tot això no en capí un borrall, i se'ns despenja amb que si fulano diu això i l'altre diu allò, com si tots aquests textos fossin pertinents. — JOSEP ALOMAR - PERE GONZÁLEZ.

Més rèplica i prou

I diuen en aquesta última carta que jo, al dir-los això, ignoro «que les colonies de Coli no porten un lleterero que digui el que són», i que, per a saber-ho, calen més manipulacions.

I això, a què treu cap? Jo no he parlat de com se diagnostica el Coli, ni de si les seves colonies porten o no lleterero; ells diuen si surten tantes colonies a les plaques (i ells sabran com ho saben); pot afirmar-se això; i jo dic que si aquelles colonies s'haguessin vist realment i s'hagués sapigut, amb rètol o sense, que eren coli, podien comptar-se igual que les altres; es més, en el seu «exemple, el sortir 2 o 3 colis amb 20 gotes, i 4 o 6 amb 40, és prou per a poder afirmar que aquella aigua contenia, aproximadament, de 2 a 3 mil colis per litre. I no s'afirma així, senzillament, perquè pel dictamen, que és l'únic que en aquest cas té valor, es dedueix que no es comptaren, i tot això de l'abundor i les plaques d'en Petri és una afegidura a posteriori, quan s'han vist agafats els dits, i per això com més ne parlen més s'enfonsen.

I també per això, la diferència per mi senyalada de parlar a Barcelona de quantitat i virulència del Coli (d'això de la virulència ni s'han atrevit a parlar-ne més, i això que els ho retrec vegades) i no haver parlat a Reus d'una cosa ni l'altra, continua sense explicar. Costaria tant de fer-ho!

I perquè el que aquí s'ha tractat és aquesta diferència, no vol dir res això de si hi ha o no hi ha bacteriòlegs que declarin impotables les aigües per contenir un sol b. coli. Si aquests senyors haguessin volgut discutir amb fets i arguments científics la significació del c., els hauríem dit que no es pas això d'un sol Coli el que s'observa en la pràctica, i hauríem demanat que's discutís en el terreny de la realitat, i en aquest terreny hauríem afirmat que si un Coli, una sola vegada, no ens faria considerar una aigua impotable, ens la faria, no obstant, considerar com sospitosa i ens privaria d'afirmar-la potable. Però, repetesc, això és hipotètic i no és el que està en qüestió.

Del que es parla, després de la diferència, és de l'incompliment del menat, que obliga a rebutjar aigües amb gèrmens procedents del tube intestinal, i, entre aquests, sembla que els senyors subalterns del Laboratori hi admeten el coli. An

això diuen que qui dicta aquesta llei no s'atreveix a exigir el seu compliment a altres. Si la impunitat en que queden molts dels que falten al compliment de llurs obligacions i inclús molts dels que cauen amb llurs actes de ple dintre les més grosses penes de l Còdic Penal, pogués significar que no cal complir les obligacions ni les lleis, se podrien justificar, des de l'assassinat per avall, tots els crims, delictes i faltes; de tot això hi ha casos en que els encarregats de la governació i de la justícia, per ignorància, per influències o per altres coses, s'han mantingut quiets. Si és aquesta, la teoria dels subalterns del Laboratori, ja veuen que porta lluny.

Però si no és això, si amb el que diuen volen donar a entendre que l'Estat és indiferent respecte aquesta qüestió, els direm que s'equivoquen una altra vegada. Quan l'Estat ha cregut que del R. D. de 22-XII-1908, se n'havia de modificar quelcom i havia en algun punt de tenir major tolerància, ho ha dit, com ha fet últimament amb el R. D. de 9 de Juliol d'enguany, per l'àcid sulfúric. Aquesta recentíssima modificació vol dir que si hagués cregut necessaries altres modificacions o majors toleràncies en altres punts, les hauria també indicat explícitament.

I no havent-ho fet, la llei s'ha de complir, i a qui no la compleix no li valen excuses. Si es creu la llei equivocada, demani's en bona hora la seva modificació i ho discutirem, però que uns empleats d'un lloc oficial no la segueixin, és una cosa que es tolera a Barcelona, com ja es tolera que s'entri a ésser empleat tècnic sense cap control del valor científic de l'individu, però que no es tolera en cap poble que estigui regit només que mijanament bé.

I això és molt menys tolerable, quan els que s'atreveixen tan andaciosament a prescindir del criteri legal, no s'atreveixen a manifestar el criteri que tenen, si és que en tenen. Ja ho veieu, ells mateixos diuen que sí que fugen d'estudi i tothom sab qui són els estudiants que fugen d'estudi. I callen, com deia jo, per no comprometre's, car així queden totes les portes obertes, i d'això ells ne diuen perquè no se'ls mogui més raons. Però, quines raons se poden moure a l'afirmar un criteri de potabilitat, si aquest criteri està fonamentat en els coneixements científics actuals? El que sí pot moure'n és el no seguir el que s'ha de seguir, és el viure sense criteri, és el no parlar de quantitat de Colis al 1912, ni a la primavera del 1914, èpoques en les quals aquest microbi devien considerar-lo com procedent del tube intestinal i en les quals s'entenia la llei, i parlar-ne (afegint-hi allò de la virulència) a la tardor del 1914.

I, quins canvis ha fet la ciencia, en aquest punt, durant el temps que va d'uns anàlisis a l'altre, que pugui explicar aquest canvi de conducta?

I en aquesta última tornen amb que el coli «és d'un valor indicatiu d'una possible contaminació eberthiana quan procedeix de budell humà». I això últim ho diuen malgrat haver reconegut que, ara per ara, no hi ha manera de saber quan ve de l'home ni quan ve dels animals. Hi ha qui, a través de tot això, hi vegi un criteri? Pot haver-hi més incoherència?

Però, no, senyors. Encare que es trobés la manera de diferenciar el coli humà del de les besties, el coli tindria importància, a no ser que es privés a l'home d'entrar en la concòrde recepció del manantial, perquè les condicions de la vida actual fan que els excrements dels animals i els de l'home vagin, i, sobre tot, a fora, pel mateix camí, i el que avui fóra coli animal, seria demà coli

MIGRANYA

DOLORS NEURALGICS

FEBRES, Etc.

SE CUREN AMB

KALMINE

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. SEGALÀ

Al detall: En totes les farmacies
CAPSES D'UN CATXET: 35 cénts.

(1) Vegi's els números anteriors de LA NACIÓ.

humà, i quan l'home portés Eberths, seria demà passat Eberth. I perquè això és tan clar, troben impertinents els textos. Ja ho crec! Com que ells no en poden citar ni un que avalu llurs elucubracions. Però aquests senyors que reneguen de l'opinió dels autors no tenen repar en acollir-se a ella quan creuen, encare que malament, que pot donar-los raó. I així diuen allò de que mai s'ha vist que cap bacteriòleg doni per dolentes unes aigües per presentar un sol coli. Si n'haurien citat d'autors, si n'haguessin trobat solament un que els hagués pogut servir!

I diuen que al remarcar la diferencia entre l'anàlisi dels de Madrid i la nota del Laboratori, ho faig «sense que per res faci notar que els bacteriòlegs de Madrid parlen de l'anàlisi complet, i nosaltres, en el parte, parlem d'una incubació de dos dies». I jo deia «al Laboratori, en la nota donada el dia 20 de Març, diuen que els anàlisis de les aigües preparats el 18» i més avall «a les 48 hores encare no s'han adonat que són diferents? I a les 48 hores no es pot donar compte d'un anàlisi, però hi ha una variació ostensibilíssima», etc. Me sembla que queda ben notat que es del 18 al 20 i dugues vegades, que són 48 hores, com ho queda ara la tranquil·litat amb que aquests senyors desfiguren coses tan fàcils d'ésser comprovades. Però, així i tot, encare no s'atreveixen a afirmar que en aquelles aigües que els de Madrid, a més de l'augment de gèrmens, hi troben coli, ells hi trobessin també aquest microbi. I no és pas dels difícils. Queden, doncs, en peu els meus comentaris.

I aquí t'heu més detallades, prescindint de les moltes que proporcionen les cartes anteriors, les explicacions del per què les paraules d'aquests senyors me deixen absolutament tranquil. Uns senyors que davant d'una contradicció de llur empleat superior diuen i volen sostenir que un anàlisi presentava característiques que no es mencionen en el dictamen i afegeixen coses a un dictamen al cap de mesos d'haver-se donat i d'haver-lo reconegut per bò sense afegir-hi res el que el firmava; que sense argument de cap mena s'atreveixen a rebutjar l'opinió de bacteriòlegs eminentíssims sobre el coli i la que incompletament exposen, és una serie de contradiccions; uns empleats d'un organisme oficial que es permeten sostenir que no s'ha de complir l'oficialment manat i més especialment quan de l'incompliment no se'n beneficia el poble que els paga, i, malgrat ésser empleats oficials i, per tant, interessant a tots llur opinió, amb els seus actes i escrits, fan creure que no tenen criteri de la potabilitat bacteriològica de les aigües, i que si el tenen callen i fugen d'estudi per a no comprometre's al demanar-los que l'expliquin; que defensen un Laboratori que durant mesos publica notes d'anàlisis que ells mateixos demostren després que no tenen cap valor; uns senyors que amb tanta tranquil·litat pretenen desfigurar les afirmacions escrites d'altres, ja sé que al voler discutir han de caure del costat que cauen tots els que es troben en el seu cas, han d'acudir als personalismes i a les paraules. Quan no hi ha fets, ni arguments, ni es té raó, i, malgrat això, la situació que s'ocupa fa prou força per a determinar a discutir, sempre s'intenta sortir-ne, personalitzant i forçant la veu.

I com que aquests senyors, enlloc de procurar aclarir els fets, no fan sinó insistir en afirmacions que no proven i incoherents, i com, a més, cada vegada s'empenyen més en voler personalitzar el que ha d'ésser discussió de fets i doctrines, jo declaro que, mentre no aportin un fet provat amb documents o una afirmació avalada per mitja dotzena de bacteriòlegs o higienistes solvents, mentre continuïn fugint d'estudi, no tornaré pas a contestar-los, si és que escriuen qualque altra carta.

R. PLÀ I ARMENGOL

Mancats de seny

BARCELONA, la nostra ciutat volguda, es prepara, afanyosa, per al Carnaval d'enguany. La nostra ciutat vol riure, gaudir desordenadament en la follia de la disbauxa i l'erotisme anormal. Millor dit, és empesa per estranyes influències vers la gatzara folla, abusant de llur ingenuïtat, per tal de distreure-la del que és la mateixa dignitat catalana: el guariment del patir i el daler de justícia, del retorn a la normalització nacional de temps pertorbada; volen anegar-la en el plaer de la carn els nostres privilegiats de la vida i senyors Esteve, vergonya de Catalunya, pagant-li, així, l'amor amb que els acull en son sinus i la bondat amb que els perdona el continuat agravi fet a l'espiritualitat llur amb el menyspreu a nostra llengua.

Pobre ciutat de Barcelona, cap i casal de Catalunya! Orfa de llibertats vas pel món, i encare es vol que en siguis la riota! Certament, hem perdut el seny.

El dolor ens troceja l'ànima, que sent ansies de renovació, en llegir les pensades de gatzara planejades per aquests senyors botiguers de rètol foraster i vot regionalista. Una entitat, fomentadora del turisme, és la capdavantera de la disbauxa amb voravius de befa. Nosaltres volem anotar el feinejar anorreador de la bombejada entitat. Arreu de la terra va cantant les excel·lències de la ciutat de pedra bò i callant les virtuts de nostra urbs, l'espiritual, informadora de la Catalunya del futur. Arreu porta el nom de la Barcelona bella i martre sots la màscara enutjosa de manlleuada espiritualitat, per tal que la humanitat ens cregui del mateix ronyó d'Espanya, trobant-nos a la perifèria. En nom de l'amor a Catalunya, diu, treballa. Més, quina Catalunya és la d'aquesta entitat que fomenta el turisme? Avui, per dissort, amb el nom sagrat de la patria, que és patrimoni de tots, s'hi envolcallen àdhuc interessos de classe detentadors de llibertat. Per això, avui, ens dol greument que, en nom de Barcelona, se'ns llenci a la gatzara folla per mor de que la humanitat n'hagi esment i ens cregui un poble d'abúlics sense cor ni bondat. Pobre ciutat nostra! Has perdut el seny!

L'Europa encare és en guerra; els homes, aplegats en grans estols, s'escometen com a feres, deixant, per on passen, rastre de dolor, de greus sofriments. La humanitat, pidolant amor i consol, truca a les portes de tots els pobles. Catalunya n'ha sentit els clams de dolor del greu patir a que ens ha abocat la lluita per la civilització. Catalunya, àdhuc,

hi ha ofert vides joves, rublertes d'idealitats i avui, nafrades per la brega, li pregunten uns mots d'amor. Catalunya apar que no se'ls escolti, i, talment com si no fos al món, en sa ciutat capital, hermosa i malhaurada, s'entrega a la disbauxa carnavalesca a que la inviten els homes mancats de consciència, que, gaudint i acabant tresors, volen riure, fruit de la vida, car la Catalunya d'ells, la que bas-teixen amb una mica d'història i conquestes econòmiques, no sent la vergonya del seu idioma, bandejat de la indústria i del comerç, ni el dolor dels homes que pateixen. És la Catalunya del tant per cent.

Per altra part, les vagues es continuen en la ciutat i fora d'ella: són exterioritzacions de la lluita per la vida. El pertorbament econòmic, determinat per la guerra, ha dut arreu l'angunia de la fam. Pels carrers de Barcelona deambulen els nostres obrers que, davant la negativa patronal a llurs demandes justificadíssimes dictades per la dignitat del viure, han degut abandonar el treball. Adhuc alguna violència ha esdevingut per mor dels que gaudeixen de la vida, i les llores de les vies ciutadanes s'han tacat de sang. Arreu el sofriment ritma l'existència dels homes i, no gens-menys, la malhaurada ciutat de Barcelona es prepara, febrament, per a la mascarada d'enguany. La consciència s'hi revolta.

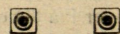
Pobre Barcelona! Certament deus perdre el seny quan amb tant afany t'engalanes amb els oripells carnavalescs, per a fer gatzara, i, en canvi, negues un mot d'amor, un gest de generós desprendiment, que els retuts esperen de l'aimada Catalunya, la noble, rica i plena.

Nosaltres no hi som a la disbauxa, puix el cor se'ns revolta davant de tanta vergonya!

Nosaltres, els que tenim consciència, els freturosos de renovació, lluitarem sempre per la dignitat de la Catalunya nostra, de la bona Catalunya, de la veritable Catalunya, la de tots, fins assolir el jorn de la justícia.

Nosaltres no hi som a la gatzara folla del Carnaval sarcàstic d'aquesta malhaurada ciutat de Barcelona.

P. OLIVER I DOMENGE

Unió Catalanista Secció oficial

EN les darreres reunions celebrades per la Comissió Permanent de Propaganda de la Unió Catalanista es tractà, llargament i amb una completa i absoluta unanimitat per part de tots els representants dels organismes adheritats, de Barcelona, de la conveniència d'empendre's, la mentada Comissió, la celebració d'una serie d'actes públics per tal de manifestar el criteri dels elements de la U. C. respecte a varis i determinats aspectes de l'actualitat política catalana.

El primer dels actes esmentats consistirà en un grandió miting que tindrà lloc el proper diumenge, dia 12 de l'actual, en el Casal Nacionalista Sagrerenc, en defensa de l'idioma català. Hi pendran part diferents oradors de la Unió Catalanista, dels quals noms ja es faran públics.

La Comissió Permanent de Propaganda està activant tota mena de treballs per a l'organització d'altres actes que siguin el resum i la coordinació dels bons propòsits que s'exterioritzaren en les dugues darreres reunions d'aquella Comissió.

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS

::: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES :::

CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226

::: SANTIAGO DE CUBA :::

Aspectes de la lluita

Notes del viatge

El nostre deure

Es ben sovint que, a l'esguard de les més ínfimes coses que, viatjant, se'ns presenten davant nostre, una munió de records, referents al nostre primer viatge, s'aposenen en les interioritats del nostre pensament. Així, mentre el tren corre i avança, deixant darrera seu pobles, camps i muntanyes, van presentant-se davant dels nostres ulls aquella munió de coses allavors tan estranyes per nosaltres, i són totes aquelles coses, viscudes per tots els que viatgem, que ens fan sentir un intens afany de regeneració moral i social...

Mentre el sorollós retrunyir, feixuc i ferri, del tren en marxa, aixorda les nostres orelles, el nostre esperit, amarat de silenci i de solitud, fa evocar-nos pensaments preterits, i és la visió de la nostra primera coneixença, anant de viatge, que ara se'ns presenta davant nostre.

Encare la veiem l'entrada, en el nostre vagó, d'aquell jove elegant i ben parlat; encare ens recordem de les seves paraules, a l'explicar-nos que era viatjant i requerir-nos per tal que li diguessim la nostra professió. Ens recordem de tot, i ens recordem, també, de l'habilitat per aquell jove desplegada i dels oferiments que ens feu, un cop haver li explicat nosaltres—amb la inexperta candorositat d'un adolescent—que era la primera volta que ens llançàvem al tràfec que ésser viatjant representa.

Recordem com, arribant a la primera plaça del nostre itinerari, va acompanyar-nos i presentar-nos a algunes de les seves relacions comercials per tal que ens atenguessin a l'hora d'oferir-los-hi els nostres articles; recordem que ens acompanyà a la fonda on havíem d'apostar-nos i recordem, també, amb pena i amargor a l'ànima, com va acompanyar-nos a un cafè d'aquella localitat que, a l'entrar-hi solament, els nostres sentits restaren abstrets i trasbalsats. Fou allí que aquell company de viatge, posseint la mateixa professió que nosaltres començàvem a emprendre, ens ensenyà un nou món de perversió i de vici i ens ensinistrà —anc que per aquella sola vetlla, puix després, del jòc, ens hem apartat—en el maneig de les cartes. Jogà, ell, amb l'habitut propia del que hi està versat; jogaven els demés concorrents amb una pràctica i facilitat pasmosa i vàrem jugar nosaltres amb inexperiència—que vol dir, en aquest cas, bona fè—i perdérem tot quant havia de servir per a les despeses del nostre primer viatge...

Que jo, a pesar de la meua inexperiència, no hauria jogat a no ésser els precs insistents de qui m'acompanyava, n'estic ben cert. També estic cert, ara, que és necessari que la nostra professió, per pròpia voluntat dels que la componen, sigui enlairada, dignificada i ennoblida. Cal que la nostra actuació, tant en la vida de comerç com en la vida social, es desenrotlli a l'impuls de quelcom superior i cercant la consecució d'una finalitat perfeccionadora.

El nostre pas per les poblacions on el negoci de les cases que representem ens porri no s'ha de caracteritzar, només, que per una major concurrencia en fondes, cafès i llocs d'esbarjo. Hem de tenir noció de la missió social que als homes els pertoca desenrotllar i hem de tenir consciència dels nostres actes. Si així ho fem, jamai ens haurérem de lamentar que, en el començes de la nostra professió, haguessim trobat un company que, en comptes de ben relacionar-nos i fer-nos participar d'una amistat fraternal, va acompanyar-nos als llocs de rebaixament i de vici, ni tampoc hauràn de deplorar, els que comencen a viatjar, que hi hagi hagut ningú que hagi contribuït a desmoralitzar-los.

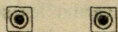
Viatjants, fem-nos dignes d'ésser homes perfectes. Preocupem-nos de practicar totes aquelles virtuts socials que enforteixen als homes. Així complirem el nostre deure amb la societat i amb Catalunya.

PERE GELABERT

Perdua dolorosa.—El dia 12 del passat mes va morir, a Figueres, a l'Hotel París, on s'hos-tatjava, el nostre company, el viatjant Antoni Ser-

ra. Fou una prova de les simpaties que gaudia el nostre amic, l'acte de l'enterrament, al qual hi concorregueren gran nombre de companys nostres, així com, també, bona part dels comerciants figuerencs.

El propietari de l'Hotel París, senyor Lagresa, va portar-se dignament. Vagi per ell el regoneixement més profunde de tots els viatjants. Ensen, rebí, la família d'en Serra, el nostre més sentit condol.

GUAITA

Els que no hem perdut la memoria recordem perfectament els primers temps d'efervescència política espanyolista, dels efusius actes realitzats pels prohoms capdavanters d'aquella estranya doctrina que reportaria una inestroncable deua de benhaurances a la nostra terra catalana.

Els fets, en tots temps més expressius que les paraules, han demostrat que aquelles propagandes han servit només per a que algunes personalitats de la política catalana fessin una brillant carrera. Emperò Catalunya... Hi ha algú capaç de sostenir, seriament, que l'amistatancament amb els polítics madrilenys ens ha produït profit als catalans en general, a Catalunya?

No s'hauria obtingut molt més del que s'anomena avantatge polític d'ara, guardant la tensió patriòtica, civil, dels primers temps?

Es crida ara al poble i no respon; se'l truca i no desperta; tal és l'estat de postració a que l'han portat les actuacions de mansuetut, d'amorfinament, amb tanta pruitja predicades, recomenades. No sent ja aquella vocació dignificadora que el feia anar amb pas segur camí de la victòria definitiva. Convençut de la ineficàcia de la seva acció, resignat a morir de mala mort, deixa el camp lliure a tots els vius que es dediquen al negoci de la política, car no res menys que negocis polítics són aqueixes combinacions que d'un quant temps ençà estan de moda, canviant molts a diari d'orientació, segons convingui a les necessitats particulars o de colla política o suara combatent al Madrid polític a foc i sang; suara amoi-xant-los, vinciant-los.

Per aqueixa inconsciència — no volem dir mala fè — són possibles, actualment, accions tan tontes com les innombrables felicitacions que de Catalunya s'enviaren al Govern felicitant-lo per la concessió del port franc, del que avui encare res se'n sab definitivament, si no és el perill que deu córrer de naufragar junt amb el ja naufrag ministre d'Hisenda Urzaiz.

Cada volta que s'apropen unes eleccions o s'anuncia un viatge d'enlairats personatges, a dolls rajen les promeses i són milers els il·lustrats catalans, fins catalanistes, que creuen en l'eficàcia, en la realització de tot quant anuncien. Passen les eleccions, s'esfumen els records dels viatges, i mai manquen motius per a no accedir a tot quant han promès.

I el català, bon català, resignat, predisposat sempre a deixar-se enganyar, segueix abandonant el seu únic camí de salvació, preferint viure una vida de miseria i malvestats, enlluernat per promences dels que l'han enganyat una i mil vegades.

No en va els polítics sirenes d'aquí vigilan les ocasions propícies. Fixeu's-hi.—F.

Acció Catalanista

DIUMENGE passat, el Secretari de Propaganda de la Junta Permanent, va donar, al Casal Nacionalista Sagrerenc—aquesta entitat orgull de la nostra comunió patriòtica—la seva anunciada conferència, tractant de «Nacionalisme, Socialisme i Cooperatisme».

Després d'unes breus paraules del president del Casal, el ferm nacionalista, en Ramón Durán, el conferenciant començà afirmant que les disertacions populars foren innecessàries si el nostre poble, pel mitjà de l'escola i de la lectura, hagués rebut la instrucció que li correspon; per tal de suplir aquesta manca d'il·lustració, és per això que són útils les conferències.

Començà parlant del nacionalisme català, el qual—diu—és l'aspiració a que Catalunya visqui la plenitud de la seva vida, com a nacionalitat. Aquells que, en 1714, van vessar llur sang per tal que Catalunya servís la seva llibertat, foren, també, catalanistes. D'algunes nacions poderoses, França i Castella, s'hagueren de juntar per a enfonçar-nos. La síntesi d'aquell enfonsament fou la promulgació, ara fa dos cents anys, del *Decret de Nova Planta*, en el qual, entre altres coses, s'hi consignava que les ganivetes de tallar pa devien estar fermades a la taula. Però, a més d'aquest esclavatge polític, l'esclavatge espiritual, molt més greu que aquell, va planar i plana encare amb molta intensitat damunt Catalunya.

El nostre desvetllament patriòtic va néixer l'any 1859 amb la restauració dels Jocs Florals.

Un gran impuls rebé el catalanisme amb l'obra d'en Valentí Almirall, aquell gran català, federal veritable, i perquè el seu federalisme era veritable i no una mera adjectivitat del seu republicanisme, és perquè esdevingué catalanista.

Analitza l'ànima del catalanisme per a deduir-ne que aquest és un moviment sentimental. Al cor dels catalans, per comptes del seu cervell, és doncs, on deu dirigir-se l'actuació catalanista; per haver-ho fet al revés és pel que ara no té el nostre moviment la força que per la seva bondat li correspon.

Estudia somerament els agrupaments del catalanisme. La Lliga Regionalista, en l'ordre patriòtic pateix del defecte de conresar més el cervell que el cor. En l'ordre social, és un agrupament de caràcter conservador i capitalista.

La U. F. N. R. va créixer pel seu republicanisme, però massa burgès, i per això, avui, les seves desferres neden en mig de moltes aigües. Parla seguidament de la nostra comunió patriòtica, la qual sempre parla al cor dels catalans. La Unió Catalanista és aquella agrupació austera en la qual no hi caben els homes qual aspiració consisteix en fruir personals beneficis. Enumera les principals assemblees tingudes per la U. C. fins arribar a la celebrada el dia 3 de Janer de l'any prop-passat, en la qual s'aprovaren aquelles orientacions marcadament humanes i catalanes plenament nacionalistes.

Tracta, seguidament, del segon aspecte de la seva conferència: el Socialisme.

Pinta l'actual estat social, en el qual, havent-hi homes que volen treballar, que desitgen produir riquesa, no ho poden fer perquè els elements naturals de la producció estan monopolitzats, són propietat privada. El treball és l'únic productor.

El gran contingent de treballadors sense feina és el que determina el baix nivell dels salaris, i aquesta insuficient remuneració del treball és el que fa que el vici i la miseria planin damunt la humanitat. La miseria, la por a la miseria; veu's aquí el que determina la maldat humana.

La miseria, la por a la miseria, és el que obliga que criatures que totjust desperten a la vida tinguin que raure en els forns de vidre, a pesar de que hi hagi lleis que ho prohibeixin, on, per uns miserables cèntims al dia, aquelles criatures entreguen, en mig de cruents patiments, llur salut, llur força, llur vida, al burges que els emplea. Quin bé pot esperar-ne la societat d'aquells homes que han crescut en aquestes condicions, sense instrucció, sense educació, patint sempre, mal alimentades, pitjor tractades?

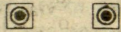
És la miseria i la por a la miseria el que fa que els homes no s'elevin per damunt del nivell de les besties, no esdevinguin més perfectes, més bons.

Aquest estat social el pot trobar bé cap home bo, cap persona justiciera, cap individu de consciència normal? No. Qui s'hi conforma, qui no lluita per a modificar-lo, s'inhibeix de contribuir a llur enderrocament, és un malvat, és un anormal.

Quin és el camí que deu seguir-se per tal d'assolir aquest nou estat social en el qual no hi sigui possible el yici i la miseria pròvenent d'una distribució desigual de la riquesa? És el Cooperatisme.

Uns quants teixidors de Rochale foren els que instituiren el Cooperatisme modern que s'ha extès per tot el món civilitzat i que més força té allí on la civilització és més avançada. Anglaterra, Bèlgica, Dinamarca, són països on el cooperatisme té més força. Catalunya és, de les nacionalitats ibèriques, la més progressiva, i és, també, on el cooperatisme està més extès.

El Cooperatisme—acabà dient el conferenciant—va només contra els grans acaparadors, això és: contra aquells individus nocius per a la societat i retardataris del seu perfeccionament. Amb el Cooperatisme s'ha descobert el secret de fer la revolució pacífica. Pau i Revolució. Ven's aquí el que anima al Cooperatisme.

AL VOL

CAL estar ben satisfet del senyor Giner de los Ríos, pel discurs que a l'Ajuntament pronuncià manifestant-se lleialment contrari a la llengua catalana, car contrari és a ella tothom qui, malgrat afirmi admirar-la, és oposat a que sia llenguatge oficial a Catalunya. Amb tota sinceritat aplaudim al senyor Giner de los Ríos, perquè, sense usar d'atenuants ni ambfologies, ras i clar, exposà el seu sentir, i ja ningú haurà excusa d'entendre d'altra faïç que d'anticatalanista l'acció del referit senyor al Concell Municipal.

Mentre les coses no es diuen pel clar, els malentesos campen i autoritzen tota mena d'interpretacions; com a la sessió que es discutí la demanda d'oficialitat del català al nostre Ajuntament, ja mai s'havien posat tant les coses al seu punt; i per això ha de dir-se que el deure dels catalanistes és sentir regoneixement pel referit senyor, que, repetim, amb tota lleialtat, feu conèixer el seu pensament, i, per tant, la valua política-social que en realitat té.

Els que no se'n poden sentir joiosos són els radicals, perquè les idees en les quals fonamenta el seu sentir el senyor Giner de los Ríos no són pas conexas amb la ideologia radical; més bé hi són del tot oposades. S'entén amb la positiva valor que la ideologia radical posseeix arreu del món. S'ha de dir, però, que, des de molts punts d'obrir, la ideologia dels radicals de Catalunya

en no res és coherent amb la vera significació de la ideologia política-social radical.

Les idees del senyor Giner de los Ríos són ultra velles al món; ja ningú les té en compte. En contra d'aqueixes idees el món sosté una guerra, i per adhesió a les idees contraries a les del senyor Giner de los Ríos el món està abraçant la guerra.

La humanitat liquida tot allò que arbitràriament ha guiat i governat les societats, esborra els unitarismes, afavoreix la implantació de totes les llibertats, va de dret a socialitzar la política, és contraria de tota violència, i deixa al món lliure per a que evolucioni en l'espontani desplegament dels processos socials biològics, perquè sab que, sense dolor, ni patiments, en plena llibertat, totes les accions retardatàries i retrogradants, més depressa que de cap altra faïç, s'esmortueixen i fineixen, per tant que la violència, acció, sempre, de sentiments dolents i no de consciència vident, combat i destrueix processos d'actuació social que són de qualitat normal, causant un greu dany a la natural evolució de la humanitat.

Per això és que alabem el discurs del senyor Giner de los Ríos, el qual, a tothom que sàpiga el que les paraules volen dir, haurà convençut que no ho és de lliberal, que és d'imperialista aqueix afany d'imposar domini; i també perquè haurà de rebutjar el que aquelles paraules volen dir tots els homes normals, que ho són tots aquells que se sentin a l'esperit la protesta contra tota llei d'opressió adreçada a normals reivindicacions lliberadores.

Una de les més excelses glories de la nostra llengua catalana és que ja mai ha estat imposada a cap poble, i que no és expressió d'esperits que pensessin, ni consentissin, en cap moment, imposar la pròpia parla, ni cap mena d'actuació que violentés la normal faïç d'ésser de cap poble, ni la lliure expansió i desplegament de la vida social normal de cap agrupament humà, de cap nació.

El desori és cada dia més gros. No hi ha qui posi ordre i regularitzi la nostra vida econòmica. No hi ha pas societat civilitzada que pateixi els greus mals de la nostra. És per ineptia? És per negoci? És més just a les dues causes. Han passat dinou mesos des del començament de la guerra, i si bé sab tothom els milions que els *senyors Burgesos* han guanyat, i fins se sab els que han estat trets de compte, per a *honra i gloria* seva, no hi ha persona que estigui enterada de que s'hagi fet res, que s'hagi congeminat res, per a evitar els dies negres que s'apropen per al bon poble, sobirà, tal com canta la constitució, que a la realitat és el ver i únic productor, màquina sense valoració, i qual vida és la deu única de riquesa social.

Tallers Gràfics Josep Sabadell & C.^a Stat. en Cta.

Obres de text = Revistes = Periòdics
Fascicles = Catàlegs = Circulars = Factures = Talonaris = Memoràndums = Esqueles mortuòries = Targetes i tota mena de treballs comercials

Casa especial per a Carnets = Calendaris i Etiquetes en relleu

Mostruaris de totes menes i Llibres ratllats
Relligats de luxe i econòmics

Mallorca, 257 bis-BARCELONA
TELEFON 7210

El carbó d'aqueixa màquina productora és el pa, i si el carbó negre per a les màquines ens durà a greus conflictes, el carbó blanc — no l'aigua, el pa — ens durà aiximateix a situacions socials afroses.

En aqueixos dinou mesos que han passat, els governants, ni del carbó negre, ni del carbó blanc, s'han preocupat. A l'Estat espanyol, no hi ha persona que es preocupi de res. Tothom es queixa del que no fan els altres, dels manaments dels altres i deixa de fer tot el que pot i comet els manaments que s'escauen.

Per culpa del carbó negre, les empreses gasogènes —parlo del fet, i res més— han pujat el preu del gas, i es realitza, aquí, a Barcelona, una grossa protesta de botiguers, i una reunió, a Belles Arts, grossíssima. I un hom es deia: tenen raó de protestar; però, quantes n'hi ha d'aqueixos milers de persones que, al·legant les mateixes causes que les empreses gasogènes, han pujat els preus amb els que comercien?

S'ha demanat, en aqueixa reunió, la municipalització del gas; molt bé; LA NACIÓ demana la socialització, al menys, de tot el comerç referent a tot el que satisfà les primeres necessitats de l'home. Que n'hi hagin més que treballin; que n'hi hagin menys que comerciegin.

En un Estat socialista, les coses no passarien així. Molts dels que ara governen serien productors de debò; altres no serien res; tots anirien més bé.

Demà és Carnestoltes. Barcelona farà per divertir-se. És per acord municipal que hi haurà gatzara; la broma de demà serà macàbrica, però. Els esperits afinats i civils, aquells esperits donats a la joia de la vida plena i als nobles expandiments de l'existir, aquells esperits que aimen les dolces i enfortidores alegries que duen a l'ascensió humana que allunya la vida de la irracionalitat, en aqueixes diades d'excitació i de bogeria, en aqueixes hores de dolor que posen a prova els esperits que ensenyen com són de masells, sofriran, patiran i es trobaran condemnats a terribles tortures de les que esqueixen les entranyes.

No n'hi haurà d'alegría sana i de bondat, serà bromada de dolenteria, que emmetzinàrà la vida. Es diu que som neutrals, i que no és cap mal divertir-nos. Neutral vol dir dolent? Aqueix convencionalisme polític, neutralitat, pot més, és de major acció, que la natural solidaritat humana? No ens en hem de sentir, com si fos propi, del dolor dels que pateixen? Pobre món! Encare els homes no s'estimen els uns als altres! Són els gemecs del cruel patir de tots els que sofreixen, és la carn esqueixada, són les entranyes esbotzades, és la sang escolada, són les vides mortes, són les amors desesperades, tot el que ultrasensibilitza els bons esperits del món, i els omple la vida d'algies angoixoses! Només, els reis, emperadors i tirans, de tota llei, embruteixen l'home, per a impedir l'adveniment de la solidaritat humana. L'internacionalisme de l'amor entre els pobles i entre els homes acabarà les guerres, i farà que la humanitat es deslliuri del dolor i dels cruents sacrificis de vides!

Vosaltres que us divertireu amb goigs de degenerat pervertit, tant de bò si sentiu al vostre cor, que hauria d'ésser bò, una punyida violenta que us faci arribar a la consciència la noció de les centes mils vides de germans vostres que han finat ofegades en mars de sang, asfixiades en angoixes de dolor insuperable, retudes per defalliments mortals d'enyorances amoroses, abrasades, en el darrer instant, per un llamp d'odi cotra els malfactors del món.

En les ideologies que lluiten, tenim les nostres preferències, i estimem aquelles que duen a la humanitat llibertat i bondat; les vides, les estimem totes, i patim per totes; totes són sacrificades al deslliurament de la humanitat.

Els que impiament es diverteixen, no s'estimen ni ideologies, ni vides.

Són del món dels perversos.

L'expansió de Catalunya

Mendoza

(República Argentina)

HEM sentit el goig d'ésser saludats en nostre Centre per la distingida i celebrada pianista catalana Mercè Pedrosa, qui es troba, en viatge artístic, per l'Amèrica del Sud. Amb aital motiu hi hagué una sessió íntima, en la qual l'excelsa paisana nostra ens feu gaudir uns bells moments amb el seu incomparable art a l'executar, amb força i expressió notables, la *Serenata española* d'en Malats, *Fuga en re* major de Bach i, per últim, una inspirada *Barcarola* del mestre Alió. El mestre Agusí Roig, qui ens la presentà, cooperà també donant-nos a conèixer amb força justesa el *Preludi* d'en Bachmaninoff. La secció d'homes del nostre Orfeó «Art i Patria», que també hi era, cantà en honor de la distingida pianista *Els Pescadors*, *L'Empordà* i el *Brindis del Rhin*, que foren encertadament dirigides pel mestre Rafel Vidales. Mercès a tots per aquesta sessió d'art, ben nostra, i que diu molt pel bon nom de la nostra col·lectivitat, sempre amatent per tot el que sigui art i patria.

I ara, feta la ressenya, no volem passar per alt una forta decepció que sentirem en saber que la gentil pianista, motiu d'aquestes ratlles, no parla català i que, a més, la nostra parla li és enutjosa. Es el mal de sempre. No volem donar tota la culpa a la senyoreta Pedrosa. Sí, la major part, als seus pares, que no li han ensenyat a aimar la patria i amb ella la seva llengua. En aquets casos és quan es veu palesament la necessitat d'ajudar a la benemèrita Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i la d'enfortir les rengleres de la Unió Catalanista, per a evitar que els nostres compatriotes vagin pel món donant-se vergonya de parlar el seu idioma.

Volem, avui, fer justícia a un català, ferm nacionalista, i que, en l'erm d'aquestes terres, viu completament oblidat, nodrint-se només del seu art lluminós, que, a no trigar, donarà jorns de glòria a Catalunya. Ens referim a en Ramon Subirats, el jove pintor qui amb sos pinzells es posarà al costat dels nostres moderns mestres en pintura. Els seus quadres produeixen, sempre, una fonda impressió de vida i els colors tetrics no hi tenen estada. Creieu, que, en visitar el seu estudi, hem restat esmaperduts, bò i contemplant l'obra valenta i silenciosa que l'artista va fent. Menyspreuat per molts, euvejat pels estiracordetes i quasi de tots ignorat, ell segueix la seva via convençut del seu art. Els seus quadres, repetim, són meravelles de color, on una original escola hi campeja. Li manca, és cert, molt camí a fer, emperò la seva voluntat admirable, i més admirable aquí, a Mendoza, ho faràn tot. Ja, en una exposició que s'obrí, no fa pas molt, a Buenos Aires, li admeteren dos quadres dels cinc que hi envià. Una injustícia, no gensmenys, fou la causa que els admesos fossin inferiors als rebutjats. Això sol, ajuda força a explicar quin és el seu art.

Ara, nosaltres, ja hem complert amb gust el nostre deure, fent que el seu nom es conegui a Catalunya, ja que no es pot conèixer, per ara, la seva obra. Volem encoratjar a l'artista per tal que segueixi, invariable, la via empresa, recomanant-li, emperò, anc que no sigui necessari, que no obli, dins del seu art, el nom de Catalunya.

JOAN CUCURELLA

Mendoza, Febrer 1916

Buenos Aires

Darrerament va celebrar-se, en el teatre Buenos Aires, el tercer concert matinal que anyalment organitza l'Orfeó Català.

Seguint, doncs, tan bell costum, establert, ja fa tres anys, en aquesta metròpoli, es vegé, enguany, força concorregut l'al·ludit coliseu, no tant, però, com n'és mereixedora l'acurada i selectíssima labor que realitza l'Orfeó.

El programa fou una delícia: Morera, César Franck, Marçet, Balcells, Grieg, Millet, Esquerrà, Boliorew, Freixas, Clavé, Montes, Genescà, en fi, un devassall de melodies.

Varies foren les composicions que hagueren de repetir degut a les insistentis aclamacions del públic. Fou un altre dia de glòria per a l'Orfeó. Fins per a complaure a l'auditori, que no es cansava d'aplaudir, s'entonà el *Motet* de Bach, fora de programa. El mestre Vilatobà rebé moltes felicitacions per sa direcció admirable; hi ajuntem la nostra ben sincera.

..

Aquests dies s'ha notat una efervescència inusitada en la nostra col·lectivitat. Gestes, impropis, crits, estridències, propòsits de lluita violenta; tot sortia d'aquells agrupaments revoltats; es veïen els braços agitant-se menaçadors, les cares s'encenien, les boques se contreïen, els ulls pugnaven per sortir de les conques, moguts per una convulsió interna. Un fenomen biològic s'operava en l'ésser d'aquella gent arborada. Què succeïa? Quina era la causa d'aital transformació? Quin esdeveniment produïa el miracle de la intransigència santa entre aquella multitud enfervorada?

Ens hi atancarem... Un amic ens interrogà: «I, doncs, ja ho han llegit? — Quelcom sobtats i potser avergonyits per la ignorància del fet insòlit, fem un lleuger moviment dubitatiu que aprofità l'amic per a mostrar-nos, tremolant-li en les mans, un paperot tot rebregat — és *El Diario Español* — i dient-nos, amb veu trèmola per la indignació que el mena: Llegeixin això... Ho llegirem i un somriure de menyspreu s'escapà dels nostres llavis. — Què els en sembla? Es irritant, veritat? S'ha de fer una protesta enèrgica! Això no pot quedar així!! Es indignem!!!! Què hi diuen vostès? — Nosaltres, que, més que l'escrit, ens sorprenia l'actitut i la verba contundent de l'amic comparada amb altres cassos idèntics, parlàrem, per fi, i diguérem el que sempre diem amb serena convicció. El que estem disposats a fer sempre i a totes hores, sense necessitat, per alentarnos, de les momentànies exaltacions. El que faríem si aquests mateixos que es senten ferits avui no oblidesin tan aviat la ofensa rebuda, que no és pas amb el foc patriòtic del moment quan té eficàcia la protesta, sinó després de un estudi raonat i amb l'esperit lliure de tot engegament, mirant les coses pel seu veritable punt d'obir, car l'obra covarda de l'adversari no és obra del moment tampoc, sinó que és el fruit constant de una eterna lluita que persistirà en tant Catalunya mantingui el seu voler reivindicatiu. Això és el que el treu de pollaguera, avui, aprofitant les paraules arcaïques d'impotència senil pronunciades per qui fa de president de la immoral institució nomenada per més escarni Centre Català de Buenos Aires. Això és el que passà quan l'estrena, al criollo, del drama d'Adrià Gual *Misteri de dolor*. Això és l'insult groller inferit a la llengua catalana per un minúscul i raquític ésser. Això és, en fi, tota la bilis que han vessat i continuen vessant, inútilment, emperò, amb l'intent pervers d'enllotar la túnica immaculada de la nostra Mare Patria (així, amb majúscules). I tot això, des de les planes d'*El Diario Español*.

El Casal Català, a l'obra del qual també alludia aquell *pobre senyor* — amb tota la commiseració de la paraula *pobre* —, envià una carta a la Premsa, desautoritzant els conceptes en que es deia portar la veu de la nostra col·lectivitat i protestant, ensems, de les desequilibrades frases restants.

Nosaltres creiem que no és a l'individu que fa de president de l'antre del vici a qui s'ha d'atacar, que prou pena té en contemplar la buidor aclaparadora del luxós *saló verd*, paralitzat, des de fa temps, per ordre del govern argentí que els hi retirà la personeria jurídica pels fets escandalosos que són del domini públic, sinó encarar-se amb el paperot provocador i contestar a l'insult amb fets que entrin de ple a ferir l'organització interna de l'entitat anònima que el sosté.

Pensem que si tots els catalans que ajuden amb els seus diners a mantenir-lo retressin la seva cooperació i, en canvi, l'atorguessin a una publicació catalana, fora la millor arma que podrien brandar defensant Catalunya.

Si no es fa així, no hi ha dret a protestar com fan avui certs individus, soscritors catalans de *El Diario Español*.

H. NADAL I MALLOL

Buenos Aires, Febrer 1916

Pels homes que lluiten per la llibertat del món

VIEIEM amb joia immensa com els nostres amics, els llegidors de LA NACIÓ, van respondre a la crida que des de les nostres planes continuament els anem fent per tal que contribueixin, amb els llurs donatius i a mesura de les respectives forces, a la subscripció que tenim oberta per a demostrar, amb les nostres petites fineses, la simpatia que sentim per aquells catalans, germans nostres, que, en allistar-se volenterosament a l'exèrcit francès, han posat de manifest, una vegada més, l'esperit de llibertat i d'odi a les esclavitzadores tiranies que sempre, sempre, ha germinat en el nostre poble.

Nosaltres, per deure nacionalista, per sentiments humans, hem d'insistir prop de tots aquells que simpatitzen amb les nostres idees i hagin ben compès la generositat que entranya el gest dels voluntaris catalans de la guerra d'Europa, per tal que ens ajudin en la tasca que representa el demostrar, a aquells, que a la patria, a Catalunya, existeix una munió d'homes que és conscient i posseeix una visió clara, diàfana, del que representa l'esforç, el sacrifici, portat a cap pels legionaris de la nostra terra.

Nacionalistes catalans: us demanem un petit donatiu per a aquells germans nostres que han portat el nom de Catalunya fins davant mateix dels atropelladors de la vida i el dret de les nacions! Volgueu-nos complau e...

Hem d'afegir a la llista de donatius en metèl·lic, publicada en el número anterior, la qual ascendia a 176'05 ptes. els donatius que segueixen:

Jaume Rossich	1'00 ptes.
Claudi Masriera	2'00 »
D. Viola i Mur	1'00 »
Pius Gisbert	0'50 »
Felip Sala	1'00 »
Oleguer Ubach	0'50 »
Miquel Recasens	0'50 »
Mateu i Legret	0'50 »
Jascinte Bayona	2'00 »
Albert Mas	0'50 »
J. R.	1'00 »
A. Oliva	0'50 »
Victor Mulleras	0'50 »
Pere Oliver i Domenge	2'00 »
Geroni Ventosa	1'00 »
Maurici Ginestà	0'50 »
R. Balari	0'50 »

UNB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

191'55 ptes.

Els conflictes socials

LEGIM que el Governador es queixa de que són molts els patrons paletes disposats a fer concessions, però que els patrons paletes associats influeixen perquè no es millori la situació obrera, impossibilitant la solució de la vaga.

A més d'aquesta queixa, el Governador es creu en el dret d'opinar que la vaga ha estat planejada en mala època, com si les necessitats proletàries tinguessin espera, com si els obrers haguessin de tenir en compte que amb la seva actitud trencaven el «dolce far niente» de les autoritats, que, desitjoses de tranquil·litat, volen imposar-la amb tota mena de parcialitats i violències.

Fins ara, i a pesar dels entrebancs de la burgesia, de les autoritats i de l'indiferentisme per part del públic, els paletes resten fermes en l'actitud adoptada, la única que pot portar-los al triomf.

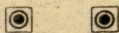
Els llaniers continuen també la vaga en els tallers que no han acceptat les bases.

Els patrons embaladors firmaren, el passat dimecres, les bases que presentà el sindicat obrer del ram.

En aquestes bases, a més de fixar la jornada de 9 hores, s'estableix l'augment del 25 per 100 en les hores extraordinàries i un augment de cinquanta cèntims, com a mínim, sobre els jornals que regien abans de la vaga.

De molts dels oficis que els obrers s'han vist obligats a cedir, no cregui la classe patronal, ni les autoritats, que hagin lograt destruir l'esperit d'associació i l'afany d'un millorament immediat, com altres vegades ha passat; ara, circumstancialment, pot abatre's l'estament obrer d'alguns oficis, més, aquests proletaris, que veuen l'exemple dels seus companys d'altres oficis i que la necessitat, només, els fa desistir de la lluita del moment, es prepararan per a noves empreses, no llunyanes, en les quals la victòria serà d'ells, malgrat s'hi oposin tota mena d'obstacles, els quals no serviran més que d'esperó.

Mals vents corren pels que, valent-se de la crisi que sofreix el món, se'n aprofiten per a explotar als obrers que d'ells depenen; no és pas tancant tota mena de sortides, ofegant-los, com se solucionen els conflictes socials, sinó aprofitant les solucions donades pels mateixos obrers, les quals, com a vàlvules de seguretat, a l'ésser obertes, esvairien l'angoixa proletària interna, evitant-se, així, probables enverinaments del còs social, que fan més violentes les lluites entre els patrons i els obrers suscidades.

NOVES

PORTANT per títol *Poesies patriòtiques*, la casa editorial Bonavia i Durán acaba de publicar un esplèndid volum de 136 planes i il·lustrat amb 25 retrats, que conté una selecta col·lecció de poesies catalanes.

En l'esmentat volum s'hi apleguen les millors composicions de sentit patriòtic que ha produït la nostra poesia, les quals van signades amb els noms dels següents escriptors:

Serra i Campdelacreu, Bassegoda, Martí i Folguera, Pitarra, Coca i Collado, Maragall, Geroni Rosselló, Aribau, Guimerà, Roca i Roca, Escrivà i Fortuny, Apeles Mestres, Pelai i Briz, Raventós, Frederic Rahola, Jascinté Verdader, Ubach i Viñeta, M. Folch i Torres, Victor Balaguer, Ignasi

Iglesias, J. Burgas, Dàmas Calvet, Marià Aguiló, Clavé, Moncerdà de Macià, Marinel·lo, Rubió i Ors, Conrat Roure, J. Collell, F. Mateu, G. Alover, Pagès de Puig, López-Picó, Miquel S. Oliver i Josep Carner.

L'Agrupament excursionista «Gorc Negre», de Les Corts, ha trelladat el seu estatge social a la Plaça de la Concordia, 10.

El projecte concebit pels fundadors de la «Biblioteca València», animats del lloable propòsit de fomentar la literatura valenciana, s'ha realitzat amb la publicació del primer volum de la mentada Biblioteca, que porta per títol *De l'horta i de la muntanya*, original del distingit escriptor-músic Eduard López Chavarri.

De l'horta i de la muntanya és un llibre de croquis i impressions de la terra valenciana, en les quals en López Chavarri consegueix que el lector frueixi de totes les emocions davant l'espectacle dels variats paisatges llevantsins i de la vida dels petits pobles valencians.

La publicació de la «Biblioteca València», que neix amb el propòsit de donar a conèixer la producció literària valenciana, fomentant així la llengua i el seu conreu, mereix obtenir un falaguer èxit.

El president de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana s'ha dirigit al president de la Diputació i a l'alcalde de Tarragona, sol·licitant que creïn càtedres de Llengua Catalana en les Normals, i oferint, si això no fos possible, subvencionar amb 500 ptes. anyals a cada una.

Integrada per l'element jove del Casal Catalanista del Districte II i els que composaven la Joventut Catalanista «La Tralla», convenientment fusionats, ha quedat, en definitiu, constituïda dita Joventut. En la reunió de constitució fou elegit, per una gran majoria, el Consell Directiu següent: President, E. Gili i Ferrán; Vice-president, Benvingut Balagué; Tresorer, D. Vergés i Geli; Comptador, Jaume Blanch; Vocals, Francesc Català, E. Aleà i Roca, J. Mir i Juanola; Secretaris, Jaume Martin, i S. Masachs i Roura.

S'han publicat, formant un interessant follet, les conferències donades, el dia 1 d'Octubre del 1915, per en Francesc Curet, referents a «La municipalització del Teatre a Barcelona.—Antecedents i comentaris», i el 16 del mateix mes i any, per en J. Ferrán i Torras, referent a «El Palau de la Dramàtica catalana.—Mitjans d'arribar-hi».

L'edició ha anat a càrrec del Foment del Teatre Català.

La importantíssima excursió a Montserrat que pels dies 25 i 26 del corrent té projectada la Secció d'Esbarjo del Casal Catalanista del Districte II, se supeditarà al següent itinerari:

Sortida, el dia 25, a les 4,30 del matí, de l'estació de França, fins a Martorell, i d'allí a Collbató, fent el trajecte fins a Esparraguera amb automòbil.

Visita a les Coves del Salitre, després de la qual s'efectuarà l'ascensió a Montserrat, en qual monestir es dinarà, visitant-se, després, la cova d'en Garí, i altres; retornant al monestir per a sopar i dormir.

Dia 26: a les quatre del matí, ascensió a l'ermita de Sant Geroni i visita a Sant Joan i Santa Magdalena, dinar i retorn cap a Esparraguera, des d'on, amb l'automòbil, s'anirà fins a Martorell, i d'allí, amb el tren, a la nostra ciutat, arribant-hi a les deu de la vetlla.

Pressupost: 5 pessetes, comprenent-hi viatges visita a les coves i estatge per a dormir.

L'ajornament d'inscripció es clourà dins de pocs dies.

Ha quedat definitivament constituïda la «Joventut Escolar Nacionalista», havent-se elegit per aclamació la següent Junta: President, J. Fernàndez i Puig; Vice-president, Donderis Tatai; Secretari, J. Capdevila i Rovira; Vice-secretari, L. Escasany i Ripoll; Tresorer, J. Vandellós; Comptador, D. Contesti i Armengol; Vocal, J. Cabré.

Properament, aquesta «Joventut» publicarà una Revista portaveu, anant, els treballs d'organització, a càrrec de la Comissió de Premsa, integrada per J. Isern i Dalmau, J. Lluhi i Vallescà, Armand Carabent, J. Capdevila i Rovira i J. Fernàndez i Puig.

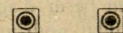
El prop·vinent dimecres, dia 8 del corrent, a la tarde, seguint el costum popular establert a la nostra ciutat, la Secció d'Esbarjo del Casal Catalanista del Districte II, efectuarà una fontada al devall del Turó de la Peira (Horta), en el pintoresc lloc de la font d'en Quintana.

Punt de reunió: al Casal, a un quart de tres, o al tramvia d'Horta, a dos quarts. Hi queda convidat tothom.

Les seccions de cultura i excursions del Casal Catalanista del Districte X han organitzat per a demà, diumenge, una excursió a la pintoresca muntanya de Sant Cebrià (Horta), on s'esmorzarà. De retorn es farà una visita a l'hermosa finca denominada «El Labirint». Queden convidades totes les entitats adherides a la Unió Catalanista.

Llocs de reunió: En l'hostatge del Casal a dos quarts de set, en punt, del matí, o a la plaça d'Horta a dos quarts de vuit. Cal portar-se esmorzar. Hora de retorn: al migdia.

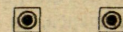
La Joventut Catalanista de Barcelona celebrarà reunió general de socis, el proper dijous, a les deu de la vetlla, en el seu estatge social.

RENAIXEMENT

El número d'avui conté el següent sumari:

La violència. = *Esguards*, per Maig. = *Les lletres franceses i la guerra*, per J. Pérez Jorba. = *El fonament de l'autoritat política*, per H. Berthélemy. = *Sonets de Llorenç Stecchetti*, traducció, per Lluís Via. = *Els nolis*, per F. Rossell. = *Llibres «Hores escolars»*, per Salvador Gentes, per B. Reixach, «*Les cris de la rue*», *Notes de Folk-lore*, per Carles Grandó, per Aureli Capmany. = *Noticiari.* = *Gaset de la Unió Catalanista*

CORRESPONDENCIA

A. P. i A. — Ciutat: Moltes mercès. — J. P. Ciutat: És impubliable. — F. V. i M. — Sabadell: Li publicarem. — R. O. — Ciutat: Està molt bé. Mercès. — M. J. i A. — Ciutat: D'acord en absolut. Ho tindrem en compte. — P. C. — Madrid: Ho veiem diferentment que vostè. Potser és degut a l'ambient. — T. A. — Ciutat: És perdre el temps.

• • LA NACIÓ • •

EDICIÓ DEL COMITÈ DE PREMSA

:: DE LA UNIÓ CATALANISTA ::

Biblioteca de Comunicació i Memòria

1 pesseta trimestre :: Estranger : 1'50 pessetes

COMBINACIÓ AMB RENAIXEMENT

2'50 pessetes trimestre :: Estranger : 4 pessetes

Imp. Josep Sabadell i C.^{es}, S. en C. — Mallorca, 257 bis